

OCOP gắn với “câu chuyện sản phẩm”

(Tiếp theo trang 1)



Vùng trồng rau xà lách xoăn - sản phẩm OCOP 3 sao của HTX SXKD nông nghiệp xanh xã Trung An (Vũ Thư).

Sản phẩm gạo sạch của Công ty Cổ phần Vi sinh Michiannai có thương hiệu “gạo sạch Thái Bình 3T”. Đây là sản phẩm OCOP 4 sao của tỉnh được tiêu thụ ở nhiều tỉnh, thành phố như Hà Nội, Quảng Ninh... và có mặt ở các siêu thị lớn với sản lượng đạt trên 200 tấn/năm, qua đó giúp nhiều lao động địa phương có việc làm và thu nhập ổn định. Để viết lên CCSP ý nghĩa, chủ thể sản phẩm đã khéo léo dẫn dắt khách hàng đến với Thái Bình qua hình ảnh “quê hương 5 tấn” để từ đó bộc bạch tâm ý của mình đối

với quê hương, đặc biệt là hạt gạo. Cái tên 3T và câu chuyện đằng sau tạo nên sự tò mò, khác biệt và cuốn hút mọi người. Anh Tô Đình Triều, Tổng giám đốc Công ty Cổ phần Vi sinh Michiannai cho biết: Từ tình cảm quê hương, từ những suy nghĩ hết sức ý nghĩa và nhân văn đối với mảnh đất Thái Bình, chúng tôi mong muốn đưa khoa học kỹ thuật vi sinh xuống đồng ruộng, đưa những giống lúa có giá trị kinh tế cao, xây dựng chuỗi tiêu thụ sản phẩm, chuyển giao kỹ thuật trồng lúa vi sinh, hữu cơ thay thế hoàn

toàn cho chăm bón bằng phân hóa học, thuốc bảo vệ thực vật hóa học. Thực hiện được công việc này tạo ra cho vùng đồng quê mỗi trường trong sạch, cho các thủy sinh phát triển trở lại, đồng ruộng được thêm màu mỡ, không còn các chất độc hại trong đất, nước, không khí, không những cho hiện tại mà còn cho cả thế hệ tương lai. Để xây dựng tên và thương hiệu riêng mang đặc trưng vùng miền Thái Bình, qua nhiều lần điều chỉnh, thay đổi và đi đến quyết định đặt tên cho sản phẩm gạo do Công ty sản xuất là “gạo sạch Thái Bình 3T”. 3T ý

nghĩa rất quan trọng, là 3 chữ cái viết tắt từ xã Tây Lương (nơi đầu tiên trồng) - huyện Tiên Hải - tỉnh Thái Bình. 3T vừa là niềm tự hào về quê hương vừa nói lên mong mỏi xây dựng thương hiệu gạo sạch Thái Bình. Bánh cây Thiên Đức được công nhận là sản phẩm OCOP 4 sao cấp tỉnh từ năm 2020. Đây là một trong số những sản phẩm xây dựng được thương hiệu riêng gắn với câu chuyện sản phẩm đặc sắc. Anh Trần Văn Đông, cơ sở chế biến thực phẩm bánh kẹo Thiên Đức, xã Nguyễn Xá (Đông Hưng) chia sẻ: Căn cứ chuyển tải được giá trị nhân văn vào sản phẩm OCOP, đưa cốt lõi, tinh túy của tri thức, hiểu biết về văn hóa, đời sống vào trong sản phẩm, chuyển tải giá trị vô hình thành một sản phẩm hữu hình. OCOP chính là “bầu vật” của từng làng quê. Mỗi sản phẩm có thể có quy mô không lớn nhưng lại độc đáo, thấm đẫm giá trị văn hóa, thổ nhưỡng, kỹ năng của người làm ra. Đây chính là then chốt để sản phẩm OCOP có lợi thế cạnh tranh trên thị trường.

Khắc phục tình trạng “mặc đồng phục” cho sản phẩm

Phát biểu tại hội nghị toàn quốc hệ thống văn phòng điều phối nông thôn mới các cấp năm 2023 vào giữa tháng 2 vừa qua tại Hải Phòng, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan khẳng

“Cần quan tâm “câu chuyện sản phẩm trong OCOP, nếu không biết tạo ra sự khác biệt để tăng giá trị, đồng nghĩa với việc tự đào thải chính mình”.

Đổng chí Lê Minh Hoan, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

định: Mỗi địa phương sẽ có những cách thức riêng biệt để kể câu chuyện riêng của mình, tránh bị rập khuôn, mặc đồng phục, thể hiện từ khâu hiệu, thông điệp. Đây chính là không gian sáng tạo cho chương trình OCOP. Có thể nhiều địa phương có cùng một sản phẩm nhưng mỗi nơi có một câu chuyện khác nhau. Chương trình OCOP phải tạo ra không gian kinh tế nông thôn, tạo ra nhiều việc làm cho người dân nông thôn. Phải tạo ra giá trị gia tăng nhiều hơn nữa.

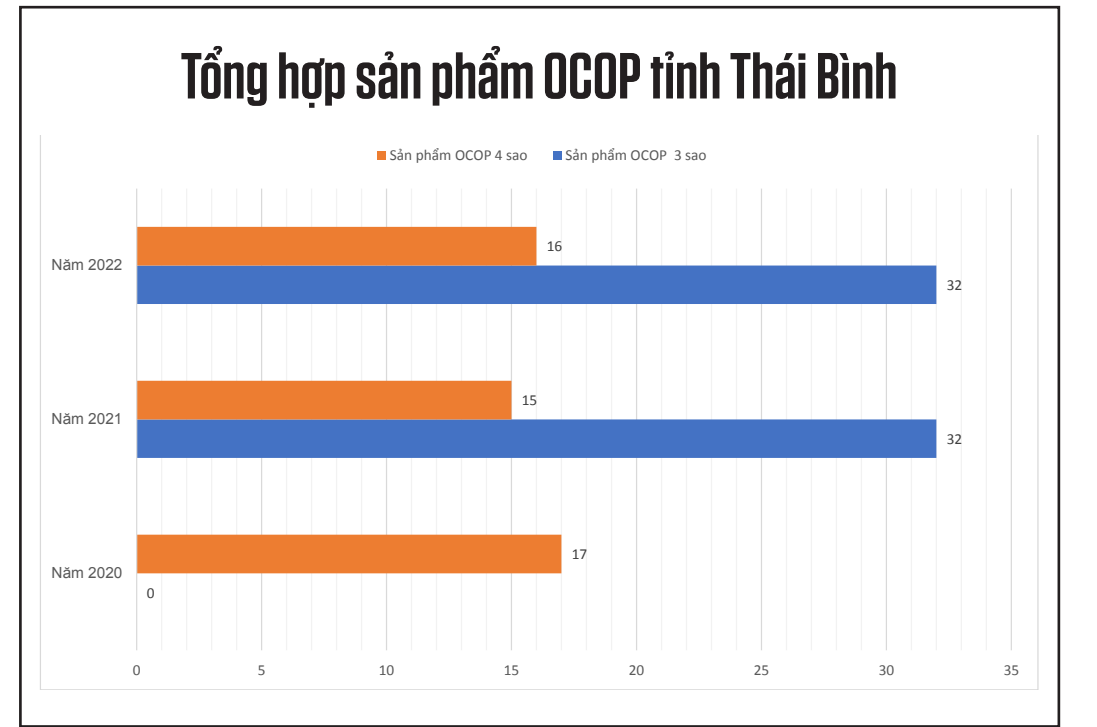
Năm 2022, Thái Bình công nhận thêm 48 sản phẩm OCOP, nâng tổng số sản phẩm OCOP của tỉnh đến nay đạt 112. Tuy số lượng sản phẩm chưa nhiều nhưng cùng một sản phẩm/nhóm sản phẩm (lạc, gạo, nước mắm) có nhiều chủ thể khác nhau. Chất lượng, mẫu mã, tên gọi na ná và có sự tương đồng khá cao vì thế làm giảm đi tính cạnh tranh của sản phẩm. CCSP mới chỉ dừng lại ở việc nêu xuất xứ, nguồn gốc, quy trình/công nghệ sản xuất... chưa tạo được sức hấp dẫn cho sản phẩm. Chia sẻ về tồn tại này, nhiều chủ thể cho biết nguyên nhân là do thiếu kinh nghiệm, không đủ khả năng diễn đạt, vận dụng, lồng ghép các yếu tố văn hóa, sử mệnh sản phẩm, lịch sử vùng đất...

niềm tự hào của người dân, của cộng đồng về sản phẩm đó. Do vậy, thời gian tới cần chú trọng công tác tuyên truyền, mục tiêu để khơi gợi niềm tự hào của chủ thể, cộng đồng địa phương từ đó có giải pháp bảo tồn, phát triển sản phẩm. Cùng với đó, tiếp tục đẩy mạnh đào tạo tập huấn nâng cao năng lực,

xây dựng các bộ bài giảng cho nhóm đối tượng, nhóm sản phẩm, từng khâu trong chuỗi giá trị OCOP. Tiếp tục tăng cường hoạt động xúc tiến thương mại là giải pháp đặc biệt quan trọng giúp cho sản phẩm OCOP tồn tại, phát triển” - ông Đỗ Quý Phương, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết.



Sản phẩm măng tây của HTX nông nghiệp hữu cơ Quỳnh Phú được công nhận sản phẩm OCOP 3 sao năm 2021.



Người dân xã Đông Long (Tiền Hải) tích cực trồng và bảo vệ rừng ngập mặn.

ĐÔNG LONG GIỮ VỮNG “lá phổi xanh”

Những năm qua, rừng ngập mặn (RNM) xã Đông Long (Tiền Hải) được chính quyền và nhân dân tập trung phát triển, bảo vệ. Diện tích rừng vẫn đang được nhân rộng để bảo vệ đê biển, bảo vệ cuộc sống người dân và mang lại cho họ nguồn lợi thủy sản bền vững.

Rừng - sinh kế của người dân

Có dịp về xã Đông Long, chúng tôi thấy dọc tuyến đê biển phủ một màu xanh bạt ngàn của RNM gồm các loại cây bần, sù, vẹt... Những khu RNM hàng chục năm tuổi, cây cao 3 - 5m góp phần tạo cảnh quan và điều hòa khí hậu cho người dân xã ven biển. Đây cũng là nơi trú ngụ của những đàn chim sói lượng lớn, dưới tán rừng là hệ sinh thái với tôm, cua, cá, ốc, cây... RNM góp phần cho cuộc sống người dân Đông Long thêm ổn định, từ đó bà con càng thêm ý thức bảo vệ rừng là bảo vệ “lá phổi xanh”, ứng phó với biến đổi khí hậu và đặc biệt giúp họ có nguồn lợi thủy sản

tự nhiên dồi dào. Ông Đặng Văn Nhữ, tổ trưởng tổ bảo vệ RNM xã Đông Long cho biết: Trước đây khu vực biển xã Đông Long là vùng hoang sơ, thường xuyên xảy ra tình trạng xói lở đê biển, đe dọa sự an toàn của người dân và các công trình hạ tầng của nhà nước. 15 năm trở lại đây, nhờ sự tài trợ kinh phí, hỗ trợ kỹ thuật của nhà nước cũng như nhiều tổ chức xã hội, xã Đông Long đã phủ kín 368ha RNM. Xã đã thành lập 1 tổ bảo vệ rừng có 8 người. Các thành viên của tổ được phân khu vực để giám sát, bảo vệ rừng. Hàng tuần vào ngày thứ hai, tổ giao ban, báo cáo tình hình, triển khai nhiệm vụ, phương án bảo vệ rừng.

RNM phát triển trở thành nơi trú ngụ của nhiều loại chim, tôm, cua, cá, ốc, cây... Người dân được hưởng lợi từ RNM, từng bước nâng cao thu nhập từ khai thác nguồn thủy sản tự nhiên và nuôi ong dưới tán rừng. Ông Bùi Văn Thuận, thôn Nam, xã Đông Long chia sẻ: Nhờ có RNM mà đời sống của

người dân được ổn định. Chúng tôi mừng lắm vì rừng nuôi sống chúng tôi. Trước đây gia đình tôi nhiều khó khăn, chỉ trông chờ vào đi biển nên thu nhập bấp bênh. Hiện nay, hàng ngày người dân trong xã vào rừng bắt tôm, cua, cá... Riêng tôi mỗi ngày thu được 400.000 đồng từ bắt cua, cá, vẹt, tôm, cá. Một điều đáng mừng là khu vực rừng xã Đông Long đã xuất hiện thêm một số loài cá, tôm, ốc mà 2 - 3 năm trước không thấy. Đây là tín hiệu vui đối với hệ sinh thái cũng như những người bám sông nước mưu sinh như chúng tôi.

Tiếp tục chung tay bảo vệ rừng

RNM đã góp phần bảo vệ các tuyến đê, giữ gìn môi trường sinh thái tự nhiên, nâng cao ý thức cho người dân trong việc khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản. Nhờ lại những ngày đầu triển khai dự án phục hồi và phát triển RNM ven biển, ông Vũ Văn Hạnh, cán bộ địa chính xã Đông Long vẫn chưa quên việc không ít người dân vẫn

còn bản khoán liệu dự án triển khai có thành công và mang lại hiệu quả kinh tế... Ông chia sẻ: Giờ đây, người dân địa phương thật sự vui mừng khi RNM trở thành “lá phổi xanh” tạo không gian xanh mát, đồng thời giúp tái tạo nguồn lợi thủy sản, trở thành nơi trú ngụ, sinh sôi của các loại tôm, cua, cá... mang lại nguồn thu nhập ổn định cho nhiều hộ dân. Từ thành công của dự án, đến thời điểm này xã Đông Long đã quy hoạch 835ha để phát triển RNM, trong đó diện tích rừng trồng tập trung 268,8ha.

Ông Phạm Văn Thương, Chủ tịch UBND xã Đông Long chia sẻ: Khi các dự án phát triển RNM hoàn thành đã bàn giao cho địa phương quản lý, người dân được hưởng lợi là niềm vui nhưng cũng là trách nhiệm lớn đối với chính quyền và người dân. Với quyết tâm cao của chính quyền làm tốt công tác tuyên truyền, vận động với nhiều hình thức, bà con đã hiểu và chung sức với chính quyền trong nhiệm vụ bảo vệ rừng. Các chương trình, dự án trồng rừng và hoạt động tuyên truyền bảo vệ rừng không ngừng được nối dài, giúp RNM phát triển bền vững. Không chỉ là “lá phổi xanh”, RNM còn là môi trường sống thích hợp cho các loài thủy sản, mang lại nguồn lợi khai thác thủy sản ổn định cho khoảng 1.000 hộ dân. Đời sống người dân vì vậy cũng được nâng lên, trung bình mỗi đêm đánh bắt thủy sản trong RNM mang lại thu nhập từ 300.000 - 500.000 đồng/người. Để bảo vệ “lá phổi xanh” và sinh kế bền vững cho người dân, thời gian tới xã Đông Long sẽ đẩy mạnh tuyên truyền đến người dân về vai trò, giá trị của RNM; bảo đảm hài hòa giữa phát triển kinh tế và bảo vệ hệ sinh thái RNM, góp phần nâng cao chất lượng sống của người dân, hướng đến tương lai tốt đẹp hơn.

MẠNH THẮNG

Chọn hướng phát triển kinh tế từ nông nghiệp, chị Đặng Thị Tuyết, hội viên phụ nữ thôn Nguyễn Xá 5, xã An Hiệp (Quỳnh Phụ) thu lãi 200 - 250 triệu đồng/năm.

Không giống như các vườn trồng hoa hồng bán cây, bán hoa cắm, chị Tuyết có hơn 1.000 gốc cây hoa hồng cung cấp hoa cho các cơ sở làm nguyên liệu chiết xuất nước hoa hồng, hoa hồng sấy khô. Vừa cắt hoa chị Tuyết vừa kể lại quá trình làm gia trại ven sông Diêm của vợ chồng mình: Trước đây gia đình tôi cũng không khá giả, chồng đi làm xa, mình tôi ở nhà canh tác trên 1.000m² đất. Khi xã có kế hoạch cho thuê khu đất ngoài bờ đê sông Diêm, vợ chồng tôi mạnh dạn thuê hơn 2.000m². Ban đầu tôi chỉ trồng chanh leo nhưng chanh chết dần. Tôi lại cải tạo trồng nghệ, cây hương bài, hoa hồng, hoa cúc cùng một số cây ăn quả. Nghề thì tôi chế biến thành tinh bột, sản phẩm này được nhiều người ưa chuộng vì tốt cho sức khỏe. Rồi cây hương bài thì cung cấp cho cơ sở sản xuất hương đốt; hoa cúc, hoa hồng cung cấp cho cơ sở làm dược liệu, mỹ phẩm. Sở dĩ nhiều loại cây trên 1 diện tích vì mỗi loại cây có nhu cầu ánh sáng, dinh dưỡng khác nhau, không cạnh tranh nhau. Khi chăm sóc, bón phân thì các loại cây đều được hưởng nguồn

Năng động, sáng tạo phát triển kinh tế

định dưỡng. Nhờ xen canh nên thu nhập ổn định hơn, nếu loại nào đó bị mất giá thì còn loại khác bù lại...

Ngoài các loại cây, chị Tuyết đầu tư xây chuồng nuôi lợn, duy trì thường xuyên 10 con lợn nái và từ 70 - 100 con lợn thịt. Chị cho biết: Thời gian đầu khi mới đầu tư làm gia trại, gia đình gặp rất nhiều khó khăn về vốn cũng như kỹ thuật trồng, chăm sóc cây trồng, vật nuôi. Cũng thời điểm đó, tôi được Hội Liên hiệp Phụ nữ xã tin cậy chấp cho vay vốn từ các ngân hàng, được tham gia các lớp tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật. Từ những kiến thức đã được tiếp thu, tôi áp dụng vào thực tế nên dù dịch bệnh, đặc biệt năm 2019 khi dịch tả lợn châu Phi bùng phát, gia đình tôi không bị ảnh hưởng, thiệt hại. Hàng năm, sau khi trừ chi phí, gia đình tôi thu lãi từ 200 - 250 triệu đồng. Bên cạnh đó còn tạo việc làm thường xuyên cho 2 lao động với thu nhập mỗi tháng từ 3 - 5 triệu đồng.

Chị Tuyết là hội viên nông cốt của Chi hội Phụ nữ thôn Nguyễn Xá 5. Cùng với cán bộ Chi hội, chị đã vận động các gia đình hội viên hiến đất làm đường, tham gia lao động xây dựng quỹ hội, vệ sinh môi trường trên các tuyến đường tự quản. Đánh giá về hội viên của mình, chị Nguyễn Thị Lâm, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ xã An Hiệp cho biết: Chị Tuyết có cách làm sáng tạo để phát triển thành mô hình kinh tế nông nghiệp đa giá trị, vừa thân thiện với môi trường vừa tăng nguồn lợi kinh tế trên cùng một diện tích. Đây là mô hình tiêu biểu Hội Liên hiệp Phụ nữ xã muốn nhân rộng.

Những nỗ lực của chị Tuyết đã được các cấp hội và chính quyền địa phương ghi nhận. Năm 2022, chị là 1 trong 3 phụ nữ của Thái Bình được Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tặng bằng khen.

KUÂN PHƯƠNG



Chị Đặng Thị Tuyết (người ngoài cùng bên phải) cùng cán bộ hội phụ nữ tham quan khu trồng hoa hồng lấy bông làm mỹ phẩm.